

“Statsforvalteren orienterer”

Avfallsforum sin høstkonferanse 2.11.2022

Gunnhild L. Austvoll

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal

Tema

- Klimaomstilling gjennom KLIMASNU
- Lovar, forskrifter og løyve + EU-krav
- Funn frå tilsyn ☺
- Avfallsanlegg skal sikrast likare rammer og vilkår
- Biogass
- IED og BAT-krav
- Miljøservice Eide
- Nytt om deponi
- Spørsmål

Klimaomstilling gjennom KLIMASNU

<https://youtu.be/RaLTTyzsnHU>

Klimaendringane er ei av dei største utfordringane vi står overfor, og Statsforvaltaren skal medverke til gjennomføring av den nasjonale klima- og miljøpolitikken.

Mål for satsinga

- vere ein regional pådrivar for klimagassreduksjon og klimatilpassing
- styrke klimakompetansen
- utvikle fylket i ei klimavennleg retning for å nå lågutslepssamfunnet
- bidra til at Møre og Romsdal er klar til å takle klimaendringane

Avfallssektoren klima og sirkulærøkonomi

- Utslepp til luft
- Samarbeid
- Redusere mengde avfall

Lovar, forskrifter og løyve + EU-krav

- Forureiningslova
- Avfallsforskrifta – regulerer ein del emne eks. farleg avfall for kommunale mottak under 50 tonn.
- Løyve - er heimla i lova og er tilpassa den enkelte verksemda sin aktivitet
- Internkontrollforskrifta
- Industriutsleppsdirektivet (IED) – tatt inn i norsk lov 10.8.2018

Det er **alltid** den strengaste reguleringa som gjeld

Funn frå tilsyn 😞

Mange alvorlege avvik

- Manglande mottakskontroll
- Tek imot avfall som det ikkje er gitt løyve til
- Meir farleg avfall på lager enn det er gitt ramme til i løyve
- Lagring av avfall på område som ikkje er egna
- Dårleg internkontroll
- Forsøpling på verksemdas område

Avfallsanlegg skal sikrast likare rammer og vilkår

Miljødirektoratet vil:

- forbetra og effektivisera søknads- og sakshandsamings prosessane - Tilde for avfallsanlegg.
 - Tilde har funksjonar for søknad, eigenkontrollrapportering og sakshandsamingsmodul.
 - Tilde har eit system for eigenkontrollrapportering. Arbeidet med skjema og rettleiing vil vera ein naturlig del av utviklinga.
- Det skal verte utvikla ein funksjon i Tilde som gjer det enklare å ha oversikten over løyve som trenger gjennomgang eller er gjennomgått i samsvar med 10-årsregelen.
- vurdere om nokre typar avfallsanlegg kan regulerast gjennom forskrift og dermed ikkje vil ha behov for løyve.
- kartlegge korleis den finansielle sikkerheita blir berekna og basert på dette sjå på moglegheiter for effektivisering.
- vidareføre nasjonale tilsynsaksjonar. Tilsynsaksjonar på tvers av fylka bidrar til å auka kunnskapen om i kor stor grad like saker blir behandla likt, slik at det på sikt blir likare rammer og vilkår. Ved å fortsette gjennomføring av nasjonale tilsynsaksjonar hos avfallsanlegg vil vi sikre at ulike typar anlegg blir kontrollert og at det vert gjort med en felles tilnærming

Tidsplan

	Tidsplan
Effektiv søknads- og saksbehandlingsprosess	
Tilrettelegge Tilde for avfallsanlegg	Oppstart høsten 2022.
Standardisert skjema for søknad om tillatelse	Følger Tilde og de prioriteringene som gjøres der.
Forbedret rutine for veiledning til statsforvalteren	2022/2023
Gjennomgang av alle tillatelser eldre enn 10 år	2024/2025
Regelverk	
Vurdere forskriftsfestig av gjennomgående like krav i tillatelsene til avfallsanlegg	Forventet oppstart høsten 2022.
Mer enhetlig vurdering av hvordan den finansielle sikkerheten skal beregnes for mellomlagring av farlig avfall	2022/2023
Vurdere innføring av gebyr for oppfølging av egenkontrollrapportene	2023/2024
Vurdere meldeplikt for anlegg som ikke har krav om tillatelse	Oppstart etter at vi har konkludert om forskriftsfestig
Videreføre nasjonale tilsynsaksjoner for avfallsanlegg	løpende

Biogass

Status frå 2019 til i dag:

- Vi har fått 9 søknader, og gitt 5 løyve, ein søknad er trekt og ein er sendt til settestatsforvaltar (Ductor)
- To av anlegga som har fått løyve, er omfatta av IED
- Tre anlegg er under grensa for IED
- Eit av løyva er påklaaga

Innsatsstoff i biogassproduksjon

- Det er ulikt kva innsatsstoff dei ulike anlegga skal nytta, til no har me fått søknad på:
 - Husdyrgjødsel, avlaupsslam, ensilasje frå fisk, fiskeavfall, meieriaavfall og matavfall
- Det er planlagt produsert:
 - biogass i dei mindre anlegga
 - biodrivstoff eller straum i dei større
- Biorest skal tilbake til landbruket i nærområde

JRC SCIENCE FOR POLICY REPORT

Best Available Techniques (BAT) Reference Document for Waste Treatment

*Industrial Emissions Directive
2010/75/EU
(Integrated Pollution
Prevention and Control)*

Antoine Pinasseau, Benoit Zerger,
Jozé Roth, Michele Canova,
Serge Roudier

2018

Eksempel på anlegg som er omfatta av IED for avfall

- Fragmenteringsanlegg
- Kverning av impregnert trevirke (forbehandling til forbrenning)
- Kverning av hushaldsavfall (forbehandling til forbrenning)
- Anlegg for behandling av elektronikkavfall som kan innehalde flyktige forbindelsar
- Kjemisk og/eller biologisk behandling av avfall (ikkje dyrekadaver)
- Mellomlagringsanlegg for farleg avfall
- Behandlingsanlegg for farleg avfall
- Behandling av isolerglassruter
- Komposteringsanlegg
- Slakteri og anlegg for destruksjon/gjenvinning av animalsk avfall (SA-BREF)

Eksempel på anlegg som IKKJE er omfatta

- Sorteringsanlegg for ordinært avfall (metall, næringsavfall, hushaldsavfall, elektronikkavfall). Dersom det er forbehandling til forbrenning, så kan verksemda vere dekka, som ved f.eks. kverning.
- Smelting av skrapmetall
- Sanering av kasserte køyretøy
- Gjenvinning av forureina jord (obs! behandling av avfallsfraksjon frå gjenvinninga kan gjere at anlegg er omfatta)
- Kommunale gjenvinningsstasjonar (dersom dei lagrar 50 tonn farleg avfall eller mindre)
- Forbrenningsanlegg (dekka av BREF for avfallsforbrenning/forbrenningsanlegg. Dei med forbehandling kan vere omfatta)
- Behandling av slagg og botnoske (omfatta av BREF for avfallsforbrenning eller forbrenningsanlegg)
- Deponi (forbehandling kan vere omfatta)
- Behandling eller lagring av flytande stoff eller slam i basseng

Forureiningsforskrifta kap. 36 vedlegg 1, punkt 5 avfallshåndtering

5.1. Sluttbehandling eller gjenvinning av farlig avfall med en kapasitet på mer enn 10 tonn per dag som omfatter en eller flere av de følgende aktivitetene:

- a. Biologisk behandling
- b. Fysioteknisk behandling
- c. Blanding utført forut for noen av aktivitetene i punkt 5.1 og 5.2
- d. Ompakking utført forut for noen av aktivitetene i punkt 5.1 og 5.2
- e. Regenerering av løsemidler
- f. Materialgjenvinning av uorganisk materiale med unntak av metaller og metallforbindelser
- g. Regenerering av syrer og baser
- h. Gjenvinning av komponenter brukt til reduksjon av forurensninger
- i. Gjenvinning av materiale fra katalysatorer
- j. Regenerering eller annen gjenbruk av olje
- k. Behandling, lagring eller sluttbehandling av flytende materiale i bassenger

5.5. Midlertidig lagring av farlig avfall som ikke dekkes av punkt 5.4, i påvente av noen av aktivitetene i punkt 5.1, 5.2, 5.4 og 5.6 med en total kapasitet på mer enn 50 tonn, med unntak av midlertidig lagring i påvente av innsamling på stedet der avfallet oppstår.

5.3.

- a. Sluttbehandling av ordinært avfall med en kapasitet på mer enn 50 tonn per dag som omfatter en eller flere av følgende aktiviteter, unntatt aktiviteter dekket av [kapittel 15B](#) om rensing av avløpsvann:
 - i. Biologisk behandling
 - ii. Fysioteknisk behandling
 - iii. Forbehandling før forbrenning eller samforbrenning
 - iv. Behandling av slagg og bunnaske
 - v. Behandling av metallavfall i shredderanlegg, herunder metallavfall fra elektrisk og elektronisk avfall og kasserte kjøretøy med tilhørende komponenter
 - b. [Gjenvinning, eller en blanding av gjenvinning og sluttbehandling, av ordinært avfall med en kapasitet på mer enn 75 tonn per dag](#) som omfatter en eller flere av følgende aktiviteter, unntatt aktiviteter dekket av kapittel 15B om rensing av avløpsvann:
 - i. [Biologisk behandling](#)
 - ii. [Forbehandling før forbrenning eller samforbrenning](#)
 - iii. Behandling av slagg og bunnaske
 - iv. Behandling av metallavfall i shredderanlegg, herunder metallavfall fra elektrisk og elektronisk avfall og kasserte kjøretøy med tilhørende komponenter
- Når den [eneste avfallshåndteringsaktiviteten som utføres er anaerob utråtning](#), skal kapasitetsgrensen for denne aktiviteten være [100 tonn per dag](#).

Kva krav stilles til verksemda når den er omfatta av IED?

- Tilstandsrapport - Verksemder som bruker eller slepper ut farlege stoff og stoffblandingar, må ha en tilstandsrapport om mogleg forureining av grunn og grunnvatn. For eksisterande verksemder skal tilstandsrapporten føreligge ved første revisjon av verksemdas løyve Jf. forurensningsforskriften § 36-21 Tilstandsrapport. [Veileder om tilstandsrapport for industriområder](#)
- Anbefaler at alle løyve som verksemda har frå Statsforvalteren blir samla i eit løyve

BAT konklusjoner

1.1 Samlet miljøprestasjon

- **BAT 2.** Beste tilgjengelige teknikk for å bedre anleggets samlede miljøprestasjon er å bruke alle teknikkene a – g.

c.	Opprettelse og gjennomføring av et system for sporing av og fortegnelse over avfall	Formålet med et system for sporing av og fortegnelse over avfall er å spore plasseringen av og mengden avfall på anlegget. Det inneholder all informasjonen som er generert i forbindelse med framgangsmålene for forhåndsgodkjenning (f.eks. dato for avfallets ankomst på anlegget og dets entydige referansenummer, informasjon om tidligere avfallsbesittere, resultater fra forhåndsgodkjennings- og godkjenningsanalyser, tiltenkt behandlingsmåte, arten og mengden av avfallet på anlegget, herunder alle identifiserte farer), godkjenning, lagring, behandling og/eller transport bort fra anleggsstedet. Avfallssporingssystemet er risikobasert og tar f.eks. hensyn til avfallets farlige egenskaper, risikoene som avfallet utgjør med hensyn til prosesssikkerhet, sikkerhet på arbeidsplassen og miljøvirkning, samt informasjonen som framlegges av den eller de tidligere avfallsbesitterne.	d.	Opprettelse og gjennomføring av et kvalitetsstyringssystem for det behandlede avfallet	Denne teknikken innebærer at det utarbeides og gjennomføres et kvalitetsstyringssystem for det behandlede avfallet for å sikre at resultatet av avfallsbehandlingen er i henhold til forventningene, f.eks. ved bruk av eksisterende EN-standarder. Dette styringssystemet gjør det også mulig å overvåke og optimalisere avfallsbehandlingens effektivitet, og det kan for dette formål omfatte en analyse av materialstrømmen av relevante komponenter under hele avfallsbehandlingens. Bruken av en analyse av materialstrømmen er risikobasert og tar f.eks. hensyn til avfallets farlige egenskaper, risikoene som avfallet utgjør med hensyn til prosesssikkerhet, sikkerhet på arbeidsplassen og miljøvirkning, samt informasjonen som framlegges av den eller de tidligere avfallsbesitterne.
e.	Sikring av at avfall holdes atskilt	Avfallet holdes atskilt på grunnlag av dets egenskaper for å muliggjøre en enklere og mer miljømessig sikker lagring og behandling. Dette bygger på fysisk utskilling av avfall og på framgangsmåter som identifiserer når og hvor avfall lagres.			

BAT konklusjoner

1.1 Samlet miljøprestasjon

- **BAT 4.** Beste tilgjengelige teknikk for å redusere miljørisikoen forbundet med lagring av avfall a – d.

Teknikk		Beskrivelse	Bruk	
a.	Optimalisert lagringssted	<p>Dette omfatter teknikker som f.eks.</p> <ul style="list-style-type: none"> — plassering av lagringsstedet så langt vekk fra følsomme omgivelser, vassdrag osv. som er teknisk og økonomisk mulig, — plassering av lagringsstedet slik at unødvendig håndtering av avfall på anlegget unngås eller minimeres (f.eks. at det samme avfallet håndteres to eller flere ganger eller at transportavstandene på anleggsmrådet er unødvendig lange). 	Kan brukes generelt i nye anlegg.	Kan brukes generelt.
b.	Tilstrekkelig lagringskapasitet	<p>Det skal treffes tiltak for å unngå opphopning av avfall, f.eks.</p> <ul style="list-style-type: none"> — den maksimale avfallslagringskapasiteten er tydelig fastsatt og overskrides ikke, idet det tas hensyn til avfallets egenskaper (f.eks. med tanke på risikoen for brann) og behandlingskapasiteten, — mengden avfall som lagres, overvåkes regelmessig og sammenlignes med den største tillatte lagringskapasiteten, — avfallets lengste oppholdstid er tydelig fastsatt. 	Kan brukes generelt.	<p>Dette omfatter tiltak som f.eks.</p> <ul style="list-style-type: none"> — at utstyr som brukes til lasting, lossing og lagring av avfall, er tydelig dokumentert og merket, — at avfall som er kjent for å være følsomt for varme, lys, luft, vann osv., er beskyttet mot slike omgivelser, — at beholdere og tønner er egnet for formålet og oppbevares på en sikker måte.

BAT konklusjoner

1.5. Utslipp til vann

- **BAT 19.** Beste tilgjengelige teknikk for å optimalisere vannforbruket, redusere mengden spillvann som produseres, og forebygge ellers, dersom dette ikke er praktisk mulig, redusere utslipp til jord og vann

Teknikk	Beskrivelse	Bruk	
a. Optimalisert lagringssted	<p>Dette omfatter teknikker som f.eks.</p> <ul style="list-style-type: none"> — plassering av lagringsstedet så langt vekk fra følsomme omgivelser, vassdrag osv. som er teknisk og økonomisk mulig, — plassering av lagringsstedet slik at unødvendig håndtering av avfall på anlegget unngås eller minimeres (f.eks. at det samme avfallet håndteres to eller flere ganger eller at transportavstandene på anleggsmrådet er unødvendig lange). 	Kan brukes generelt i nye anlegg.	Kan brukes generelt.
b. Tilstrekkelig lagringskapasitet	<p>Det skal treffes tiltak for å unngå opphopning av avfall, f.eks.</p> <ul style="list-style-type: none"> — den maksimale avfallslagringskapasiteten er tydelig fastsatt og overskrides ikke, idet det tas hensyn til avfallets egenskaper (f.eks. med tanke på risikoen for brann) og behandlingskapasiteten, — mengden avfall som lagres, overvakes regelmessig og sammenlignes med den største tillatte lagringskapasiteten, — avfallets lengste oppholdstid er tydelig fastsatt. 	Kan brukes generelt.	
c. Sikker lagring		<p>Dette omfatter tiltak som f.eks.</p> <ul style="list-style-type: none"> — at utstyr som brukes til lasting, lossing og lagring av avfall, er tydelig dokumentert og merket, — at avfall som er kjent for å være følsomt for varme, lys, luft, vann osv., er beskyttet mot slike omgivelser, — at beholdere og tønner er egnet for formålet og oppbevares på en sikker måte. 	
d. Atskilt område til lagring og håndtering av emballert farlig avfall		<p>Dersom det er relevant, skal det brukes et atskilt område til lagring og håndtering av emballert farlig avfall.</p>	

BAT konklusjoner

1.5. Utslipp til vann

- **BAT 19.** Beste tilgjengelige teknikk for å optimalisere vannforbruket, redusere mengden spillvann som produseres, og forebygge ellers, dersom dette ikke er praktisk mulig, redusere utslipp til jord og vann

Teknikk	Beskrivelse	Bruk	Teknikk	Beskrivelse	Bruk
c. Ugjennomtrengelig overflate	Avhengig av risikoene som avfallet utgjør med tanke på forurensning av jord og/eller vann, gjøres hele overflaten i avfallsbehandlingsområdet (f.eks. områder for mottak, håndtering, lagring, behandling og videresending av avfall) ugjennomtrengelig for de aktuelle væskene.	Kan brukes generelt.	e. Tak over områder for lagring og behandling av avfall	Avhengig av risikoene som avfallet utgjør med tanke på forurensning av jord og/eller vann, lagres og behandles avfall i tildekkede områder for å hindre kontakt med regnvann og for dermed å minimere mengden forurenset overvann.	Bruken kan være begrenset dersom store mengder avfall lagres eller behandles (f.eks. mekanisk behandling av metallavfall ved fragmenteringsanlegg).

BAT konklusjoner

1.9 Gjenbruk av emballasje

- **BAT 24** Beste tilgjengelige teknikk for å redusere mengden avfall som sendes til sluttbehandling, er å maksimere gjenbruken av emballasje som en del av planen for håndtering av restprodukter

Beskrivelse

Emballasje (tonner, beholdere, IBC-containere, paller osv.) gjenbrukes til oppbevaring av avfall når den er i god stand og tilstrekkelig ren, forutsatt at det kontrolleres at stoffene som oppbevares i emballasjen, er forenlig (ved etterfølgende bruk). Dersom det er nødvendig, sendes emballasjen til egnet behandling før den gjenbrukes (f.eks. ompakking, rengjøring).

Bruk

Det er visse begrensninger i bruksmulighetene som følge av risikoen for at avfallet forurenses av emballasjen som gjenbrukes.

Miljøservice Eide

- Pris for opprydding
- Framdrift
- Avfallet

Til venstre i dette bildet ser vi toppen av en mur (marker med rød ring)...

... og her er muren på et gammelt bilde. Den er omrent 3,5 m høy, og hele området er nå dekt av avfall til toppen av muren.

Nytt om deponi

- Nedlagte deponi har blitt kartlagt av Miljødirektoratet. Det er no registrert 868 slike. Det blir laga ein rapport. Det er ikkje gjort fysiske undersøkingar av deponia.
- Sigevassprosjekt er i gang hjå Miljødirektoratet. Dette skal gje kunnskapsgrunnlag om sigevatn (metodar for handtering, representativ utsleppskontroll, vurdering av utslepp og avbøtande tiltak). Er venta avslutta til jul.
- Digital søknadsprosess for deponi kjem i myndighetene sitt datasystem Tilde utan at vi veit når. Industriverksemder som skal söke til Miljødirektoratet, brukar no dette systemet.

- Det kjem nokre endringar i kapittel 9 i avfallsforskrifta. Forslaget inneholder:
 - forbod mot deponering av avfall som er samla inn separat for om bruk og materialgjenvinning
 - endring av definisjonen av deponi (deponi skal vere anlegg for sluttbehandling av avfall)
 - nokre presiseringar og klargjeringar
- Det kjem ei ny jordhelselov i EU. Den skal gje jord same vern som vatn, marine miljø og luft. Høyringsfrist var 24. oktober. Lova vil dreie seg om:
 - karbonlagring
 - biodiversitet
 - vern mot erosjon og overbygging
 - vern mot forureining
 - opprydding i forureining

Spørsmål

Lagringstid på avfall – settast ut fra behovet til anlegget og risikovurdering til verksemda, men:

- det kan vere maks grense i lovverket
- får ofte det som det er søkt om
- matavfall kort tid, pga. lukt og skadedyr
- metall, sikre gjennomstrøyming - kan ha lang lagringstid
- passande transportvolum
- ved fare for at avfallet vert forringa kan lagringa vere kort

Tolkingar

- Fast eller tettdekke = asfalt eller betong
- Direkte eller indirekte utslepp i EU regelverk
- Kva krav gjeld nå både kommunen og SF regulerer det same?
 - Det strengaste kravet gjeld.

Kva meiner vi med innandørs?

- 4 vegger og tak, dvs. at du må har ein port/dør
- vi stiller ikkje krav til type vegg, men dei må tolle ver og vind

Hugs å ta med i risikovurderinga påverknad på arbeidsmiljø og fare for brann.

Er det noko anna de lurer på

?

**Kontakt oss om du lurer på
noko**

Besøksadresse:
Julsundveien 9, 6412 Molde

Postadresse:
Postboks 2520, 6404 Molde

E-postadresse:
[sfmrpost@statsforvalteren.
no](mailto:sfmrpost@statsforvalteren.no)

Sentralbord: 71 25 84 00

